

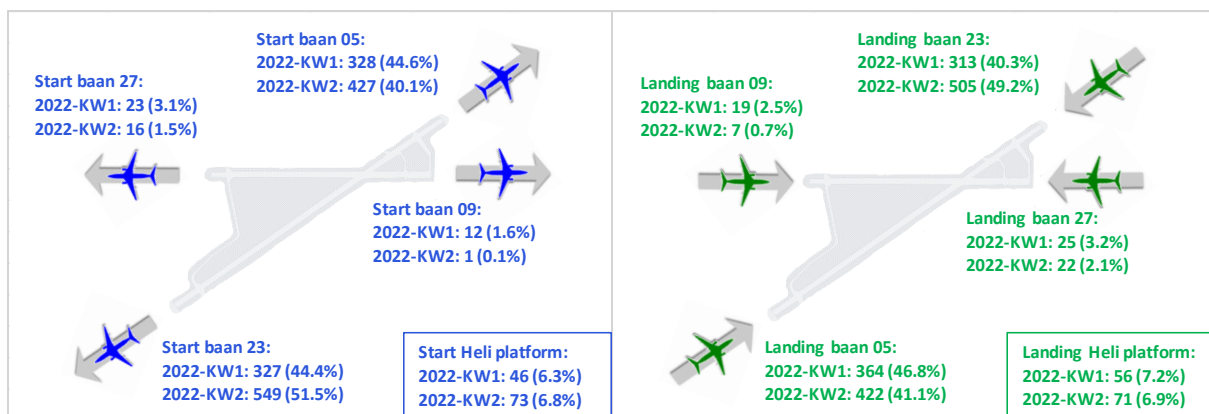
Kwartaalrapportage meldingen geluidhinder vliegbasis Leeuwarden tweede kwartaal 2022

1. Inleiding

Dit document vormt de kwartaalrapportage over de geluidhinder rond de vliegbasis Leeuwarden in het tweede kwartaal 2022. De rapportage biedt een overzicht van alle ingediende meldingen. Trends zijn weergegeven door de gegevens van het voorgaande kwartaal op te nemen. Doel van de rapportage is de Commissie Overleg & Voorlichting Milieu (COVM) meer inzicht te geven in de ontwikkeling en trends m.b.t. meldingen over de geluidhinder van vliegverkeer.

2. Baangebruik: aantal starts en landingen

Onderstaande figuur geeft inzicht in het aantal en percentage vliegtuigbewegingen, per vluchtsoort (start of landing) en per gebruikte start- of landingsbaan (05-23, 09-27 of een heli platform). Ter vergelijking zijn de aantallen opgenomen voor het vorige kwartaal. De percentages geven respectievelijk het deel aan van het totaal aantal starts (linker deel) en landingen (rechter deel).

Figuur 1 Aantallen vliegtuigbewegingen per vluchtsoort en baanrichting

3. Melders en meldingen: gegroepeerd naar aantal meldingen per melder

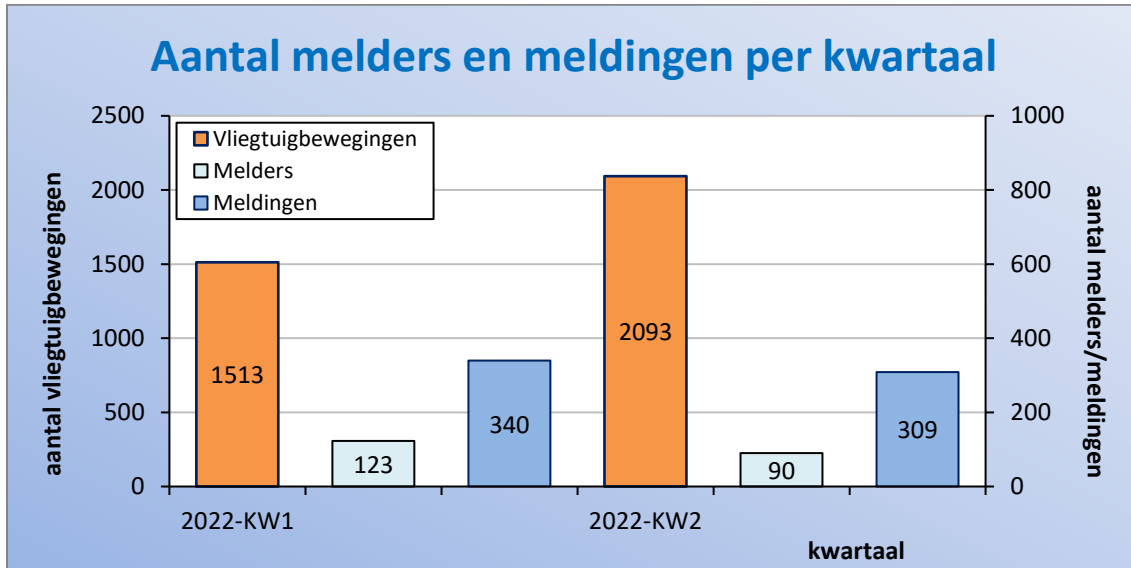
Onderstaande tabel geeft inzicht in het totaal aantal meldingen, zowel voor het tweede kwartaal 2022 als voor het vorige kwartaal. De meldingen zijn hierbij gegroepeerd zodat inzicht ontstaat over het aantal meldingen dat per melder is ingediend.

Tabel 1 Melders en meldingen

Aantal meldingen	2022-KW1		2022-KW2	
	melders	meldingen	melders	meldingen
150+	0	0	0	0
76-150	0	0	0	0
26-75	3	106	2	106
11-25	3	49	4	61
1-10	117	185	84	142
Totaal	123	340	90	309

4. Melders en meldingen

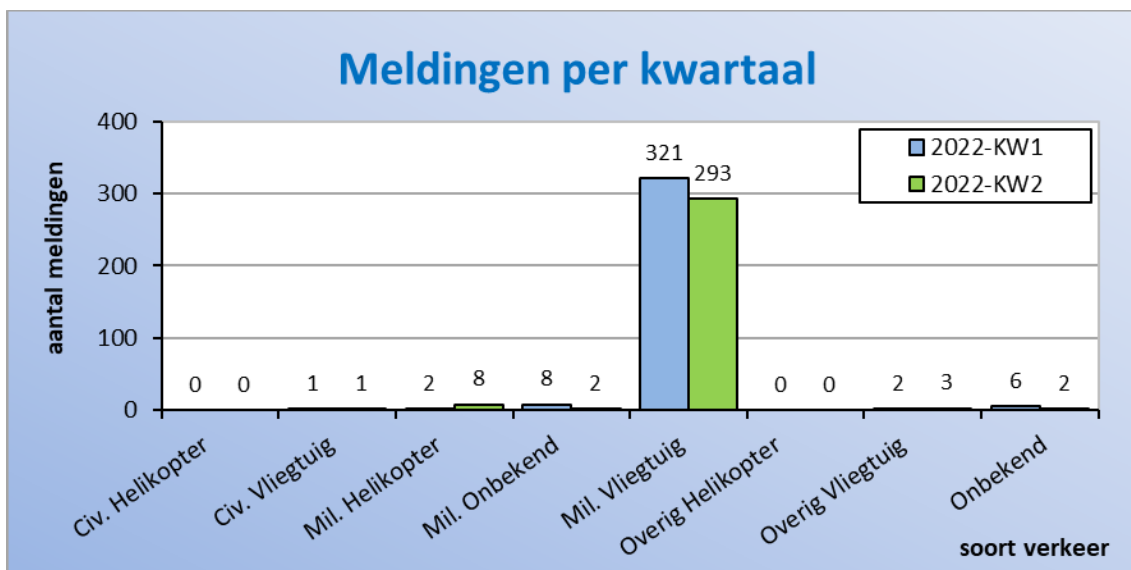
De aantallen voor het aantal melders en meldingen zijn, samen met het aantal vliegtuigbewegingen, grafisch weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2 Verdeling melders en meldingen

5. Meldingen: per vluchttype

In Figuur 3 zijn de meldingen weergegeven die aan vliegtuigbewegingen zijn gekoppeld. Als referentie zijn ook de gegevens van het vorige kwartaal opgenomen. Wanneer het niet mogelijk is om een melding te relateren aan een specifieke vliegtuigbeweging, wordt deze meegeteld als "onbekend". Helikopters en vliegtuigen die niet tot civiel of militair verkeer horen, zijn als "Overig" opgenomen; hieronder valt bijvoorbeeld recreatief verkeer, of verkeer waarvan niet duidelijk is of het civiel of militair is.

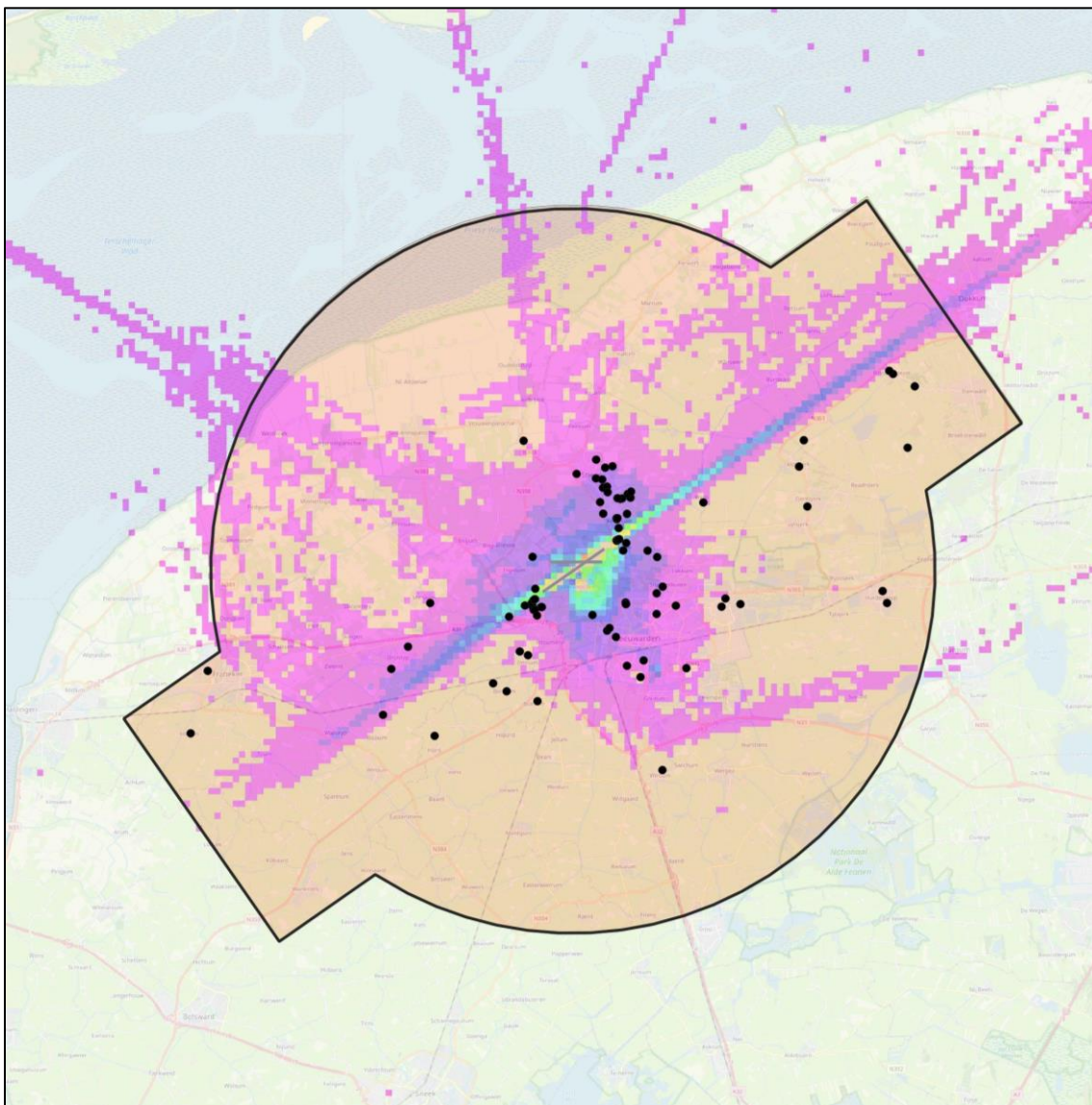
Figuur 3 Verdeling van de meldingen naar vluchttype

6. Vliegtuigbewegingen en melderlocaties

Onderzocht is waar de vliegtuigbewegingen zich in het tweede kwartaal 2022 bevonden¹. De dichtheid van het verkeer is bepaald op basis van de werkelijke vliegtuigpassages; vliegtuigen worden in de telling meerdere keren meegeteld wanneer ze vaker passeren, zoals bijvoorbeeld bij circuitvluchten het geval is.

In Figuur 4 is het resultaat te zien voor het militair en civiel vliegverkeer van en naar de vliegbasis Leeuwarden, in het tweede kwartaal 2022. De figuur laat ook de Control Zone (CTR) van Leeuwarden zien.

Onderstaande kaart geeft ook aan hoe de meldingen geografische verdeeld zijn over de regio. Elke zwarte stip in de kaart geeft de positie weer (per 6-positie postcode) van waaraf meldingen zijn gedaan in het tweede kwartaal 2022.

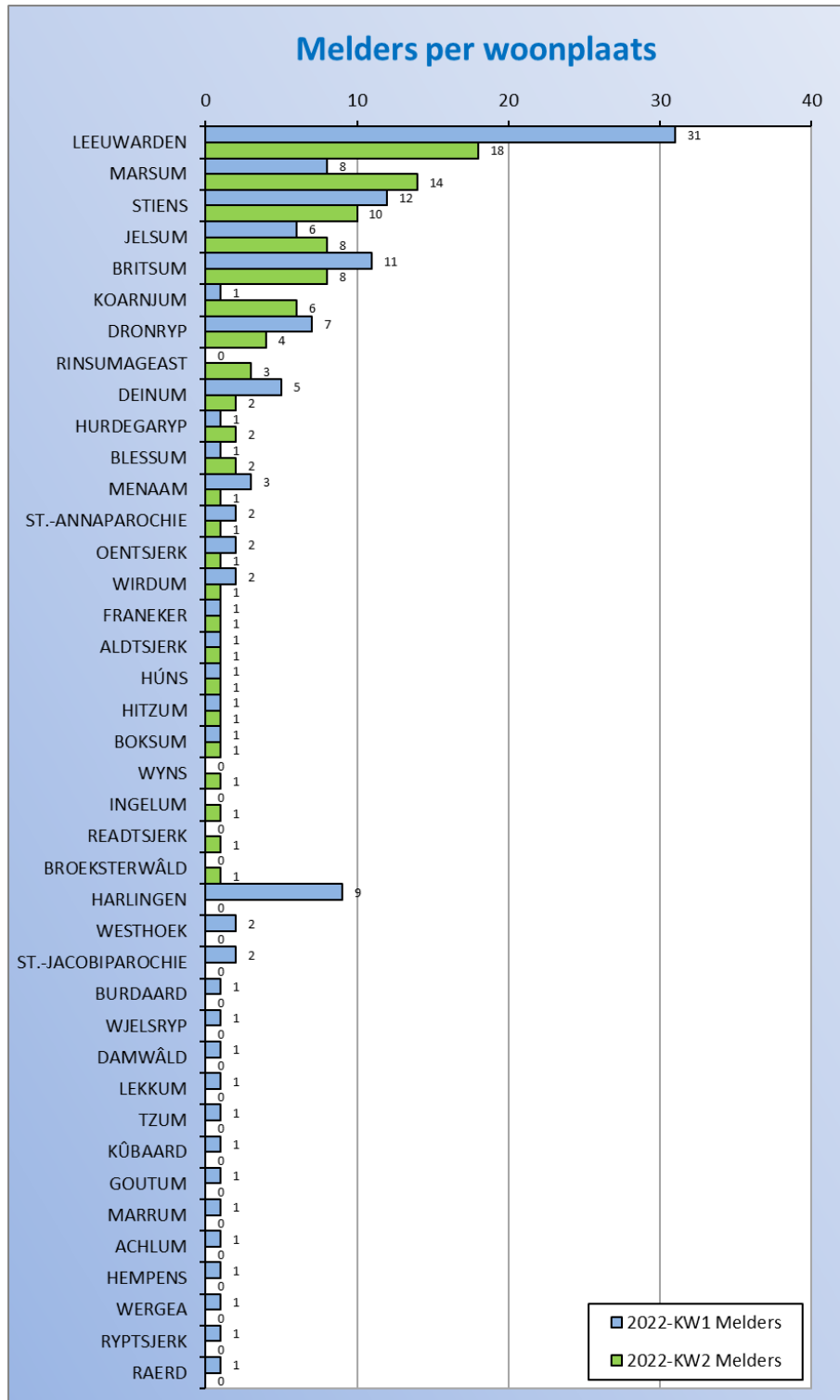

Figuur 4 Dichtheid van militair en civiel vliegverkeer van en naar de vliegbasis, gecombineerd met de locaties van melders

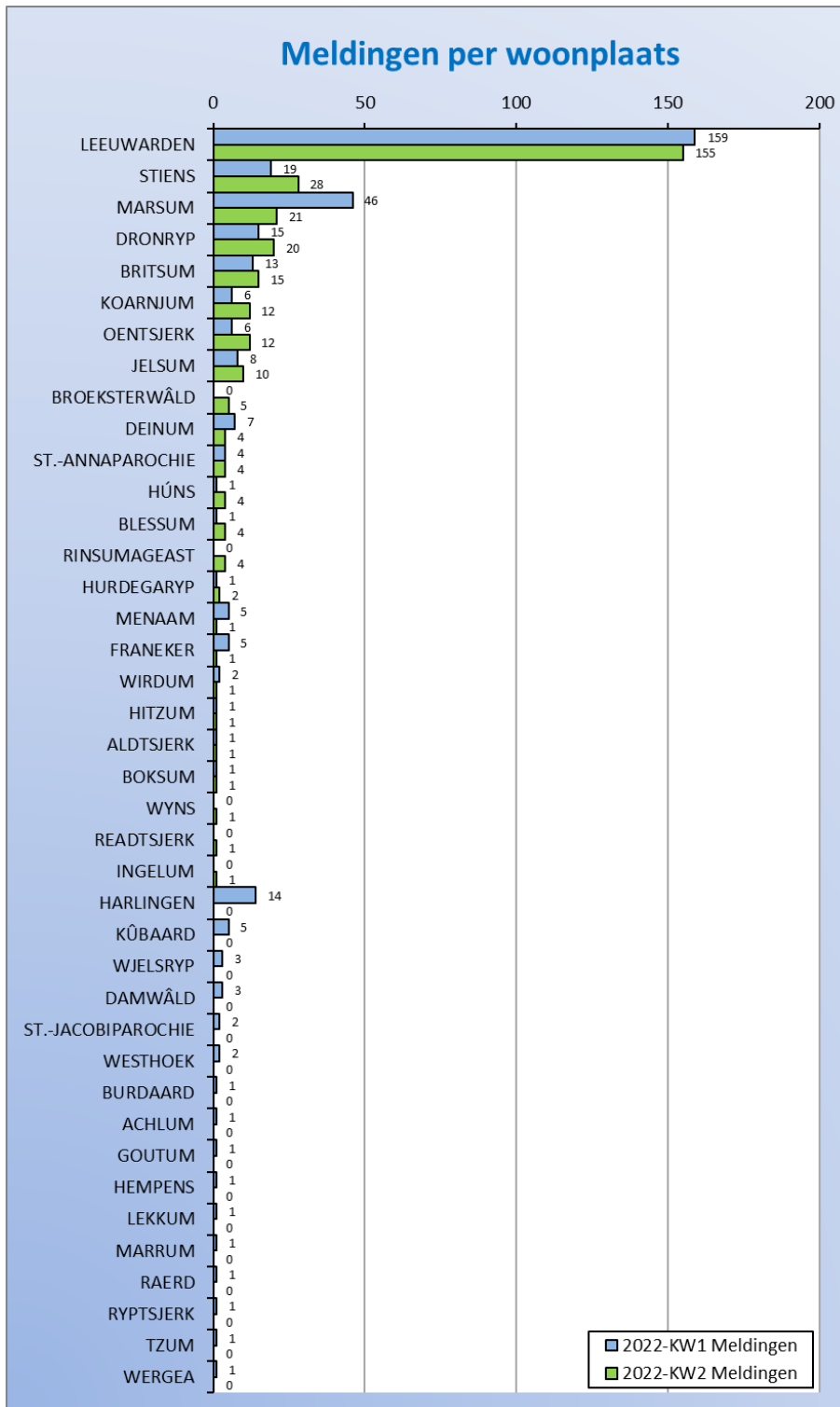
¹ Bron: FANOMOS vliegbaanmonitoringsysteem NLR

7. Melders en meldingen per woonplaats

De volgende figuren geven het aantal melders en meldingen weer per woonplaats, zowel grafisch als in aantallen. Ter vergelijking zijn de gegevens van het vorige kwartaal toegevoegd. Vanuit woonplaatsen die niet zijn opgenomen werden in geen van beide kwartalen meldingen ontvangen.

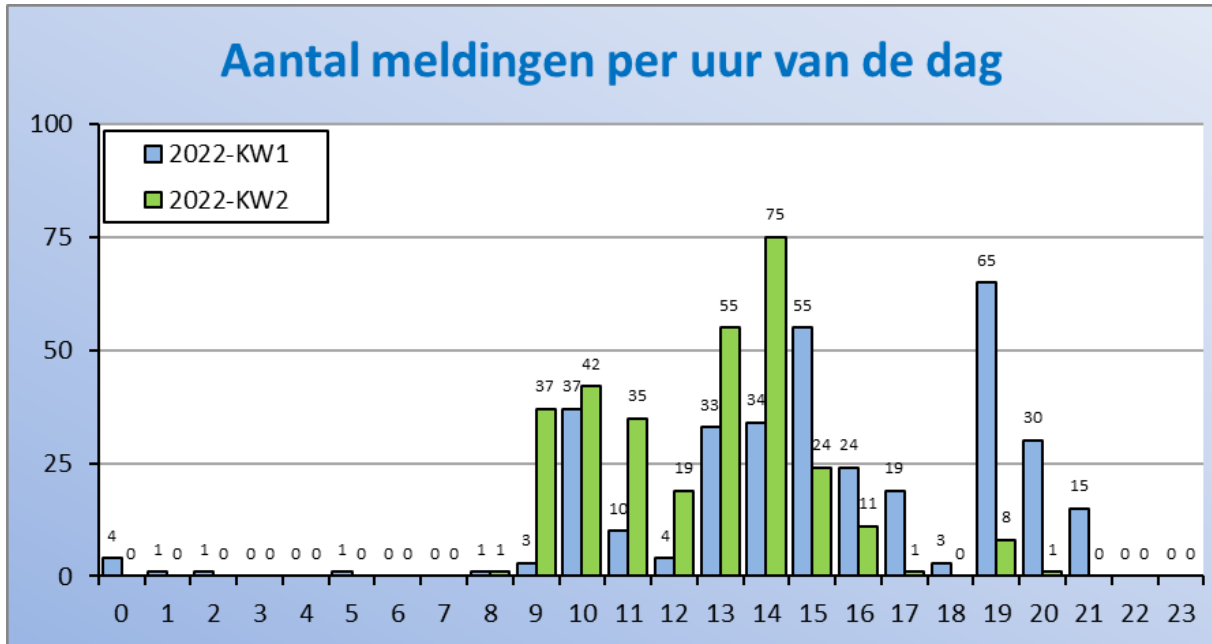
Figuur 5 Melders per woonplaats

Figuur 6 Meldingen per woonplaats

8. Meldingen: verdeling over het etmaal

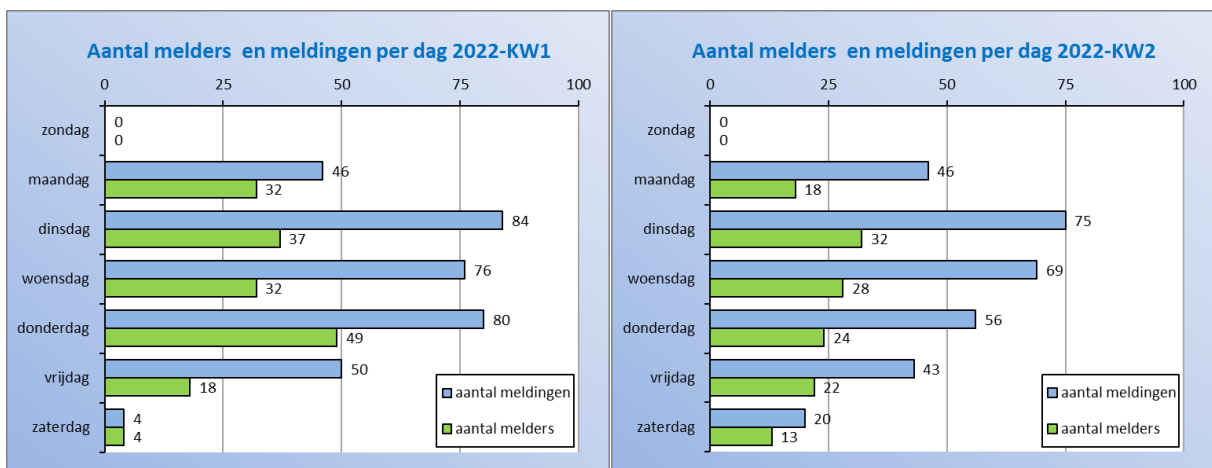
Onderstaande figuur geeft de verdeling weer van de meldingen naar het uur van de dag. De basis voor de figuur zijn de tijdstippen waarop de melding betrekking had (niet het tijdstip van indienen).

Figuur 7 Verdeling van meldingen over het etmaal

9. Melders en meldingen: verdeling over de dagen van de week

De verdeling van de melders en meldingen opgedeeld naar dag van de week is weergegeven in Figuur 8². De basis voor de figuur zijn de tijden waarop de melding betrekking had (niet het tijdstip van indienen).

Figuur 8 Verdeling van meldingen over de dagen van de week

² Omdat melders op meerdere dagen meldingen ingediend kunnen hebben, is het totaal van de aantallen melders in deze figuur niet gelijk aan het totaal aantal melders in Tabel 1.

---

10. Bijzonderheden in het achterliggende kwartaal

Over de volgende onderwerpen, gerelateerd aan daadwerkelijk vliegverkeer in de omgeving van de vliegbasis, is gecommuniceerd:

Internationale oefening Frisian Flag 2022 (17 maart 2022)

Van maandag 28 maart tot en met vrijdag 8 april vindt op vliegbasis Leeuwarden de internationale jachtvlieg oefening Frisian Flag 2022 plaats. Verschillende internationale deelnemers beoefenen gedurende twee weken complexe missies in internationaal verband. Tweemaal per dag kiezen ongeveer 30 toestellen het luchtruim voor een trainingsmissie. De vliegbewegingen vinden van maandag tot en met vrijdag tussen 08.00 en 17.00 uur plaats. 's Avonds en in het weekend wordt in principe niet gevlogen, tenzij er technische ondersteuning benodigd is voor buitenlandse deelnemers.

Waar wordt er gevlogen?

Tijdens Frisian Flag wordt gebruik gemaakt van het grote militaire oefengebied boven de Noordzee en Noord-Nederland. Hoewel er grotendeels boven zee geoefend wordt, is de oefening ook vanaf land goed waarneembaar. Een aantal militaire locaties in Noord Nederland nemen actief deel aan de oefening. Het betreft NAVO-oefenterrein de Vliehors range op Vlieland, Maritiem Vliegekamp (MVKK) De Kooy en militair oefenterrein de Marnewaard. Het gebied tussen MVK De Kooy en oefenterrein de Marnewaard is ingesteld als tijdelijk laagvlieggebied voor helikopters en een transportvliegtuig. Het tijdelijke laagvlieggebied is niet bedoeld voor gevechtsvliegtuigen.

Waarom wordt er vanaf vliegbasis Leeuwarden gevlogen?

De vliegbasis ligt middenin het grootste oefengebied van West-Europa, waarvan het grootste gedeelte zich boven de Noordzee bevindt. Hierdoor gaat er geen trainingstijd verloren met vliegen van en naar het oefengebied. De vliegtijd wordt hierdoor effectief benut voor trainingsdoeleinden en daardoor duurt de oefening ook maar twee weken. Bovendien heeft de vliegbasis jarenlange ervaring als kenniscentrum voor vliegoperaties en beschikt het over de infrastructuur om met een grote hoeveelheid verschillende toestellen inclusief ondersteunend personeel te kunnen opereren.

Gezamenlijk trainen

Internationale samenwerking bewijst zijn waarde tijdens missies in het verleden, zoals boven Kosovo, Afghanistan en Irak. Alle verschilden sterk qua dreigingsniveau en taakstelling voor de vliegers. Door middel van oefeningen als Frisian Flag worden vliegers voorbereid op dreigende situaties waarbij in internationaal verband wordt opgetreden, nu en in de toekomst. Ook tonen we hiermee onze sterke band met onze bondgenoten en solidariteit met bevriende lidstaten van de NAVO. De huidige situatie aan de Oostgrens van het NAVO-grondgebied maakt eens te meer duidelijk dat onze militairen ten alle tijden inzetgereed moeten zijn voor elke opdracht die de politiek ons geeft. Daarom blijven oefeningen als Frisian Flag noodzakelijk.

Hoe is Frisian Flag ontstaan?

De naam Frisian Flag werd gekozen naar analogie van de verschillende vergelijkbare oefeningen die allen 'Flag' in hun naam dragen, zoals 'Red Flag' (Verenigde Staten) en 'Maple Flag' (Canada). 'Red Flag' verwijst naar de rode vlag die bij een oefenterrein wordt gehesen als daar een willekeurig krijgsmachtonderdeel actief is. In de naam Frisian Flag is de verwijzing naar de provincie Friesland opgenomen als thuisprovincie voor de vliegbasis. Al decennia lang vinden er internationale oefeningen met grote hoeveelheden gevechtsvliegtuigen plaats vanaf vliegbasis Leeuwarden. Uit al deze oefeningen is het huidige Frisian Flag geëvolueerd, dat sinds 1999 deze naam draagt en alom bekend is.

Openstelling voor 5 mei heli (mei 2022)

Op donderdagavond 5 mei is vliegbasis Leeuwarden extra open voor aankomst en vertrek van de zogeheten '5 mei heli'. De Ambassadeurs van de Vrijheid worden door defensie naar de verschillende Bevrijdingsfestivals door het land gevlogen. Dit jaar zijn Duncan Lawrence, Donnie, Fresku en Suzan & Freek de Ambassadeurs van de Vrijheid.

Geen openstelling op 6 en 27 mei (mei 2022)

Op vrijdag 6 en 27 mei vinden er geen geplande vliegactiviteiten plaats vanaf vliegbasis Leeuwarden.

Belgische vliegeropleiding op bezoek (mei 2022)

Vanaf dinsdag 26 april tot en met woensdag 4 mei oefenen Belgische vliegers met het vliegen vanaf een vreemde vliegbasis als onderdeel van hun vliegeropleiding. Het gaat om 6 SF260 Marchetti's die formatievluchten vliegen vanaf vliegbasis Leeuwarden.

Eerste uitzending voor F-35 (mei 2022)

Ruim veertig jaar lang vlogen onze F-16's de hele wereld over. Nu is het de beurt aan de F-35's. Voor het eerst worden de nieuwe Nederlandse gevechtsvliegtuigen vanuit het buitenland ingezet. Twee F-35's bewaken vanuit Bulgarije in april en mei het luchtruim. Nog eens twee zijn mee als reserve. Welke uitdagingen komen kijken bij deze eerste F-35-uitzending Guardian Lightning?

De pioniers van 306 (mei 2022)

Werken bij het 306 Squadron betekent pionieren. Enthousiaste en leergierige luchtmachters gingen op ontdekkingsstocht. Samen richtten ze een eenheid op en introduceerden ze de MQ-9 Reaper. Vier militairen van het detachement op Curaçao, waar het verkenningsvliegtuig onlangs zijn eerste trainingsvlucht maakte, vertellen over hun functie en aandeel in het grote geheel.

Vier Reaper-vliegers maken eerste vlucht (mei 2022)

"Ik werd er wel een beetje emotioneel van." Overste Boudewijn Roddenhof zag zojuist 'zijn' eerste MQ-9 Reaper take off gaan. Ook zijn personeel staat te glunderen. Het nieuwste wapensysteem maakte woensdag 20 april op Curaçao officieel zijn entree binnen de luchtmacht. De operationele testperiode kan beginnen.

Tijgers in de startblokken (juni 2022)

Vliegbasis Volkel beleeft op 30 juni een memorabele gebeurtenis in haar 82-jarig bestaan. Op de Brabantse basis landen dan de eerste vier F-35's voor 313 Squadron. Vliegers en onderhoudspersoneel: allemaal bereiden ze zich op Vliegbasis Leeuwarden voor op wat komen gaat. Dat gebeurt onder de naam Northern Tiger en onder de vleugels van 322 Squadron.

Kalibreren landingssysteem (juni 2022)

Op dinsdag 31 mei en woensdag 1 juni wordt het landingssysteem van vliegbasis Leeuwarden gekalibreerd. Dit houdt in dat bovenstaand vliegtuig gedurende de dag op verschillende manieren de landingsbanen benadert. Het landingssysteem wordt gebruikt door vliegers om te kunnen landen op basis van instrumenten aan boord bij bijvoorbeeld slecht weer.

---

18 juni Hoogvliegers dag (juni 2022)

Op 18 juni vindt de Hoogvliegers dag plaats op vliegbasis Leeuwarden, georganiseerd door Stichting Hoogvliegers. De stichting laat zieke of gehandicapte kinderen (van 6 tot en met 17 jaar oud) voor een dag piloot zijn.

Oprichting air combat command (juni 2022)

Op 30 juni aanstaande wordt het zogenoemde Air Combat Command (ACC) opgericht. Vliegbasis Leeuwarden, vliegbasis Volkel en het Air Operations Control Station in Nieuw Milligen komen daarmee onder één commando te vallen. Voor vliegbasis Leeuwarden houdt dit in dat commodore-vlieger Johan 'Cake' van Deventer, die sinds maart dit jaar al commandant van vliegbasis Leeuwarden was, per 30 juni ook officieel commandant ACC is. Uitgangspunt van de samenvoeging is efficiënter samenwerken en flexibeler inzetbaar zijn.

11. Afkortingen en definities

COVM - Commissie Overleg & Voorlichting Milieu

De Commissie Overleg & Voorlichting Milieu is een adviescommissie van de minister van Defensie. De commissie is ingesteld op grond van de Wet luchtvaart en heeft twee belangrijke taken: overleg en voorlichting over milieu (doorgaans geluid) rondom de militaire luchthavens.

CTR - Control Zone

De control zone is het plaatselijk luchtverkeersleidinggebied. Dit is het gebied dat zich horizontaal en verticaal vanaf een bepaald punt uitstrekt vanaf het aardoppervlak tot aan een vastgestelde grens. Het luchtverkeer binnen deze zone wordt afgehandeld door de plaatselijke luchtverkeersleiding.